

NSV-VBO
Prijs voor Beleidsonderzoek 2022

Jury rapport

ACHTERGROND VAN DE PRIJS

Deze tweejaarlijks uit te reiken prijs is in 2009 ingesteld door de Nederlandse Sociologische Vereniging en de Vereniging voor Beleidsonderzoek en wordt dit jaar voor de zesde keer uitgereikt. De prijs beoogt het vele interessante beleidsonderzoek dat in Nederland plaatsvindt beter voor het voetlicht te brengen. Tevens worden met de prijs onderzoekers en onderzoeksbureaus uitgedaagd hun (beste) producten uit te werken en voor te dragen aan het wetenschappelijke forum.

De prijs is dit jaar bestemd voor het beste beleidsonderzoek en/of advies tussen juni 2019 en december 2021 waarin de wisselwerking tussen wetenschap en toegepast onderzoek duidelijk naar voren komt. Alle (medewerkers van) onderzoeksbureaus die werken voor externe opdrachtgevers kunnen naar de prijs meedingen, mits zij lid zijn van de VBO of de NSV (als auteur of directielid). Ook kunnen onderzoeken of adviezen die in samenwerking met universiteiten zijn uit-gevoerd of uitgebracht worden ingediend. Naast bijdragen in de vorm van rapporten kunnen ook bijdragen in de vorm van een wetenschappelijk artikel worden ingezonden.

Na de evaluatie van de vorige prijsvraag is besloten om dit jaar onderscheid te maken in twee categorieën onderzoek: één met een budget tot € 80.000,- en één met een budget boven €80.000. Dit jaar worden daarmee voor het eerst twee prijzen voor beleidsonderzoek uitgereikt.

WERKWIJZE VAN DE JURY

De jury heeft in totaal zeventien geldige inzendingen voor de prijs ontvangen, vrijwel gelijk verdeeld over beide prijscategorieën.

Elke inzending is in een eerste ronde door twee van de vier juryleden beoordeeld. Indien een jurylid op enigerlei wijze betrokken was bij een inzending, heeft het betreffende jurylid zich niet gemengd in de juryberaadslaging.

De inzendingen zijn beoordeeld op grond van de volgende criteria:

1. Inbedding in de gamma-wetenschappelijke literatuur
2. Methoden en technieken
3. Beleidsrelevantie
4. Leesbaarheid en stijl

Elk jurylid kon in de eerste ronde twee punten geven voor het rapport dat hij of zij op basis van bovenstaande criteria het beste vond en één punt voor de nummer twee (per prijscategorie). Na deze puntentoekenning in de eerste ronde bleken twee kandidaten in aanmerking te komen voor de prijscategorie onder de 80.000 euro en drie voor de prijscategorie boven de 80.000 euro. Deze kandidaten zijn vervolgens in een tweede ronde kritisch besproken en met elkaar vergeleken.

ALGEMENE BESPIEGELINGEN

De jury deelt graag een aantal bespiegelingen over de stand van zaken van het beleidsonderzoek in Nederland zoals zij dat in de inzendingen aantrof.

Allereerst constateert de jury dat de ingediende onderzoeken stuk voor stuk zeer relevante thema's bestudeerden die actueel zijn en er werkelijk toe doen: veel onderzoeken zitten in het hart van het maatschappelijk debat. Zo waren er onderzoeken op het gebied van criminaliteit en veiligheid, arbeid, onderwijs, geestelijke gezondheidszorg, armoede en de integratie van statushouders. Ook is er corona-gerelateerd onderzoek ingediend.

Ten tweede bestreken de ingediende rapporten een breed spectrum aan typen onderzoek. Zo was er variatie in de focus in het onderzoek. Sommige onderzoeken richtten zich op specifieke interventies of vragen binnen organisaties, waar andere gericht waren op meer algemeen beleid. Het onderzoek varieerde ook in tijdsperiode, variërend van een historische analyse van enkele decennia tot een momentopname. Daarnaast vond de jury het mooi om te zien dat er een variatie aan onderzoeksmethoden werd ingezet, zoals statische analyses van grootschalige data sets, kwalitatieve interviews en focusgroepen, of een combinatie daarvan.

Ten derde varieerde de kwaliteit van de inzendingen ook dit jaar. De variatie in kwaliteit betrof verschillende dimensies zoals de leesbaarheid en structuur van de rapporten, de verantwoording van de gekozen onderzoeks aanpak, de inbedding in literatuur, en de presentatie van en de reflectie op de onderzoeksresultaten. Wat vooral opviel is dat veel inzendingen uit lijvige en talige rapporten bestonden. De jury vroeg zich soms af of de omvang van de rapporten in verhouding stond tot de omvang van het gedane onderzoek. Ook kan de jury zich voorstellen dat zulke lijvige rapporten kunnen verhinderen dat de belangrijkste boodschappen en adviezen hun weg vinden naar beleidsmakers en managers, ondanks samenvattingen. Het is belangrijk dat beleidsonderzoek gedegen wordt gedaan en transparant wordt verantwoord, maar toch denkt de jury dat dat niet automatisch hoeft uit te monden in dikke rapporten. De jury moedigt u allen dan ook aan te (blijven) streven naar kortere, krachtige teksten en andere – minder talige - vormen van communicatie om de kern van uw

onderzoek over te brengen. We nodigen u allen uit deze producten bij de volgende call van de prijs in 2024 ook in te dienen (naast het rapport).

Tot slot bleven auteurs in de ogen van jury in een deel van de ingediende rapporten in de conclusies dichtbij de bevindingen van het empirische onderzoek, terwijl het mogelijk was te komen tot een bredere duiding van de bevindingen of tot reflecties op de bredere implicaties voor het betreffende beleid. Hiermee worden kansen gemist om het onderzoek te relateren aan bestaande onderzoeken en eerder opgedane wetenschappelijke en beleidsmatige inzichten.

DE PRIJSWINNAARS

In de **prijscategorie onder de 80.000 euro** werden twee rapporten besproken die in aanmerking kwamen voor de prijs: een literatuurstudie over wat werkt in de aanpak van institutioneel racisme en een onderzoek naar de interne arbeidsmobiliteit bij de politie. De jury besloot unaniem over de prijswinnaar vanwege het op wetenschappelijke literatuur gebaseerde onderzoeksmodel en de gedegen methodologische insteek via zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek. Hierbij is aandacht voor inbreng van verschillende betrokken groepen gehoord wordt, zoals degenen die weggaan bij de organisatie maar ook degenen die blijven. Deze aanpak genereerde interessante en relevante resultaten die toegankelijk zijn opgeschreven. Op basis daarvan worden concrete ingangen geformuleerd voor de aanpak van de geconstateerde problematiek, waar meteen mee aan de slag kan worden gegaan. Bij de communicatie van resultaten en aanbevelingen hadden de auteurs duidelijk voor ogen wie zij met dit rapport wilden bereiken. Zeer lovenswaardig vond de jury dat de opdrachtgever een inleiding op het onderzoek gaf en reflecteerde op de opbrengsten.

Het rapport dat deze lofuitingen verdient is dus:

Duurzaam Perspectief in de GGP. Een studie naar interne arbeidsmobiliteit bij de politie.
Uitgevoerd door SEOR (Fabian Dekker, Elisa de Vleeschouwer, Arie-Jan van der Toorn, Yvonne Prince & Jaap de Koning).

In de **prijscategorie boven de 80.000 euro** had de jury meer tijd nodig de winnaar te kiezen. Dit had deels te maken met de lijvige documenten die waren ingediend en de soms technische rapportage van resultaten, wat de leesbaarheid van de rapporten niet altijd bevorderde. Daarnaast hadden de rapporten een zeer verschillend karakter qua aanpak en methoden, waarvan drie in de tweede ronde verder zijn besproken. Deze onderzoeken betroffen een reconstructie van de beleidslogica en aanzet tot een nulmeting van de Wet Straffen en Beschermen; kwantitatieve analyses van secundaire data met betrekking tot schoolprestaties;

en een uitgebreid mixed-methods onderzoek met een quasi-experimenteel design naar een specifieke aanpak ter bevordering van de integratie van nieuwkomers.

De jury ziet de waarde van deze drie zeer verschillende onderzoeken in maar koos uiteindelijk voor een onderzoek waarbij de opdrachtgever de onderzoekers alle ruimte gaf uitgebreid te onderzoeken of de gevolgde aanpak de resultaten genereert die men verwachtte. Het onderzoek wordt gekenmerkt door de geavanceerde inzet van verschillende methoden en diepgaande en doorwrochte analyses van resultaten die uitmonden in verrassende conclusies: de onderzochte zeer intensieve aanpak van deze organisatie werkt niet beter dan de minder intensieve aanpak van de gemeente die als vergelijking dient. Kwalitatieve analyses resulteren in de conclusie dat een intensieve aanpak een zekere mate van passiviteit en afwachtendheid bij cliënten bevordert. Een iets minder intensieve aanpak, die minder inzet van mens en middelen kost, voortvloeit uit de wettelijke opdracht en waarbij de cliënt minder bij de hand genomen wordt, blijkt even effectief. Het is prijzenswaardig dat de opdrachtgever de onderzoekers alle ruimte heeft gegeven deze resultaten breed te delen, ook al waren de resultaten anders dan gedacht. Ook al was het vast niet zo bedoeld, maar voor gemeenten zijn deze resultaten bemoedigend: meer programmamiddelen is niet altijd één op één verbonden aan meer resultaat. Met een prudente, goede uitvoering van de wettelijke taken die de gemeenten zijn toebedeeld is evenveel te bereiken.

Het rapport dat deze lofuitingen verdient is:

‘Met alles opnieuw starten’. Een onderzoek naar de werking van het programma van Stichting Nieuw Thuis Rotterdam

van het EUR Bridge team bestaande uit een samenwerking tussen medewerkers van de Erasmus School of Social and Behavioural Sciences (ESSB) van de Erasmus Universiteit Rotterdam en van onderzoeksbureaus Regioplan en Labyrinth (Jaco Dagevos, Barbara van der Ent, Jolien Klok, Meta van der Linden, Adriaan Oostveen & Meghan Rens).

We feliciteren beide winnaars van harte!

Elke prijswinnaar krijgt een bedrag van 500 euro. Tevens zal er aandacht worden besteed aan de winnaars op <https://www.beleidsonderzoekonline.nl/> en www.socialevraagstukken.nl.

De jury

Prof. dr. Monique Kremer (voorzitter)

Bijzonder hoogleraar Actief Burgerschap aan de Universiteit van Amsterdam
Voorzitter Adviesraad Migratie ACVZ

Drs. Paul Oomens

Voorzitter College van Bestuur Hout- en Meubileringscollege
Voormalig directeur van de MBO Raad

Dr. Ton Klein

Voorzitter van de Vereniging van Beleidsonderzoek
Directeur Oberon

Dr. Liesbet Heyse (secretaris)

Bestuurslid van de Nederlandse Sociologische Vereniging
Universitair hoofddocent sociologie aan de Rijksuniversiteit van Groningen